

Je eigen straatje Mirjam, Eric en Isa

Roomijs met schuldgevoel

Bewust en duurzaam leven is een mooi streven, maar de praktijk blijkt weerbarstig. OneWorld kijkt binnen bij mensen met duurzame ambities. “Ik zou er last van krijgen als ik mijn verantwoordelijkheid niet neem.”

Tekst & foto's Rinske Bijl

Isa Opheikens

(16) zit in 4 mavo op de Vrije School Zwolle. Na haar eindexamen wil ze iets gaan doen met onderwijs. De helft van de week woont ze bij haar vader in Deventer.

Eric Slim

(50) werkt in Apeldoorn bij Centraal Beheer Achmea als medewerker acceptatie.

Mirjam Burema

(49) werkt als subsidie-medewerker bij de provincie Overijssel.

Als je komt aanrijden door het dorp Olst, zie je ze ineens opdoemen: de karakteristieke grijze koepels op de met gras begroeide daken. De bewoners van dit bijzondere wijkje bouwden hun huizen grotendeels zelf, als Nederlandse variant op de Amerikaanse *earthships*. Met autobanden, leem (een onuitputtelijke, natuurlijke grondstof, *red.*), stro en zoveel mogelijk hergebruikte materialen. De huizen zijn aan een kant bekleed met aarde, wat de overburen een groen uitzicht geeft. Aan de andere kant maken ze met grote ramen optimaal gebruik van daglicht en zonnewarmte. Na jaren van plannen maken, vergaderen, organiseren en bouwen is de wijk af.

Mirjam was direct enthousiast. “Ik wilde duurzamer leven, en meer bij mijn burens betrokken zijn dan in een gemiddelde wijk”, vertelt ze. “En ik vind het leuk om voor andere mensen een inspiratiebron te zijn. Niet als het ideale plaatje, maar gewoon door te laten zien hoe het ook kan.”

Vuilniszak mee

Na afloop is bijna niet meer voor te stellen hoe intensief de bouwperiode was. “De casco’s bouwden we gezamenlijk, maar de afbouw deed iedereen zelf. Op het laatst waren we allemaal doodmoe, en toch moest er nog van alles”, vertelt Mirjam. “Ook financieel viel er het een en ander tegen. Eigenlijk heb ik mijn leven een paar jaar op pauze gezet. Voor sociale contacten had ik geen tijd, laat staan voor een relatie.”

Na de verhuizing in 2014 ontstond daar weer ruimte voor, en in 2016 ontmoette ze Eric. Een paar maanden geleden gaf hij zijn appartement in Deventer op en trok hij bij Mirjam en Isa in. “Ik heb wel geluk gehad”, vindt hij, “zelf zou ik nooit aan zo’n bouwproject zijn begonnen.” Nu hij er woont, vindt hij de omschakeling minder groot dan hij had verwacht. “Het voelt hier als een dorp, dichterbij de →

Je eigen straatje Mirjam, Eric en Isa

Compostwc

Na de grote boodschap een schepje zaagsel, doorspoelen hoeft niet.

natuur. Mij spreekt vooral het sociale aspect aan. Meer contact met de burens en samen dingen doen zoals klussen of eten, activiteiten organiseren, elkaar helpen.”

Voordat hij Mirjam leerde kennen, had hij al gekozen voor groene energie en een duurzame bank. “En ik at weinig vlees, want ik ben twee keer met een vegetariër getrouwd geweest.” Zijn grootste ergernis in de stad was het zwerfafval. “Dat ben ik toen zelf maar gaan opruimen. Gewoon een vuilniszak en prikstok mee naar het park wanneer ik de hond uitliet. Die vuilniszak was meestal met een half uur vol, zo veel troep ligt er.” Van voorbijgangers kreeg hij voornamelijk positieve reacties, al dachten mensen ook wel eens dat hij een taakstraf had. “Ik hoop dat ik anderen er wat bewuster door heb gemaakt.”

Stinkende wc

Als Erics vrienden langskomen in Olst zijn ze vooral onder de indruk van het composttoilet. Eric: “Dat vinden ze vrij extreem, terwijl het voor ons al heel gewoon is. Soms stinkt het een beetje.” Isa: “Jullie vinden dat niet erg, want jullie slapen niet in de kamer ernaast. Ik wel.”

Eric heeft er meer moeite mee dat het huis geen centrale verwarming heeft. “We stoken hout in de tegelkachel. Op een koude dag duurt het een half uur voordat

Vega(n)

Vegetarische seitanbroodjes voor de lunch.

het huis lekker warm is. Tegen de tijd moet je net de deur uit. Maar als-ie eenmaal op temperatuur is, houdt-ie de warmte heel lang vast.” Het alternatief is vloerverwarming, zegt Mirjam. “Die heb ik laten aanleggen voor als ik het huis ooit wil verkopen of op mijn oude dag meer warmte wil. Maar het vraagt drie keer zoveel hout, en dat is niet bepaald energie-neutraal. Dan maar een beetje minder comfort op koude ochtenden.” Eric: “Ontbossing is een groot probleem, en we stoken hier in de winter al twee kuub hout weg, een enorme bak. Het groeit nooit zo snel terug als wij het verbranden.” Mirjam: “In de toekomst zouden we misschien bos kunnen aanplanten.”

Ieder gezin in de wijk maakt zijn eigen duurzame keuzes. “Onze burens hebben geen koelkast meer. Ze zetten alles in een niet-werkende en met autobanden geïsoleerde koelkast buiten. Wij hebben een vaatwasser, die maakte onderdeel uit van de tweedehands keuken, die hebben zij

Warmte

Een zelfgebouwde tegelkachel op hout.

Koepel

Nu nog kaal, maar straks begroeid voor een groen en natuurlijk aanzicht.

“
We kunnen nu
eenmaal niet in ons
eentje de wereld
redden

ook niet. Ik vind het geen levensgrote verschillen. De een offert wat meer comfort op voor duurzaamheid dan de ander.”

Yoghurt, ei en roomijs

Geld speelt een rol. Vanwege het prijsverschil koopt Eric niet altijd biologisch. “Vooral bij de kaas schrik ik ervan, die is bijna twee keer zo duur. Die laat ik liggen.” Mirjam koopt wel altijd biologische kaas, en sowieso meer biologische producten dan Eric. Isa eet sinds haar veertiende geen vlees en vis meer, uit liefde voor dieren. “Ik vind het heel erg dat voor ons dieren worden doodgemaakt”, vertelt ze. Gelatine (waarin botten van dieren verwerkt zijn, *red.*) eet ze sinds kort niet meer, en bij haar vader in Deventer weet ze een winkel die kaas met vegetarisch stremsel verkoopt.

Het liefst zou Isa veganist worden. “Ik vind het zielig voor dieren om vlees te eten, maar voor zuivel geldt natuurlijk hetzelfde. Daarvoor worden ook dieren gebruikt en opgesloten. Stom dat je dan wel weet hoe het zit, maar het toch blijft eten en drinken.” Mirjam: “Je eet graag yoghurt en ei. Als vegetariër mag je al zo weinig, wat kun je dan nog wel eten?” Eric vult aan: “En je bent gek op roomijs! Maar je hoeft je toch niet schuldig te voelen omdat je geen veganist bent?” Maar zo voelt Isa het wel. Het is maar waar je de grens legt, vindt Eric. “Het kan altijd beter. Het zou al enorm schelen als ieder-

Bos wordt vooral gekapt om te voorzien in veevoer, niet voor vleesvervangers.

Licht

Door de koepel op het dak valt daglicht naar binnen.

Local

Het gezin eet zoveel mogelijk uit de omgeving en uit het seizoen.

een minder vlees eet. Zelf proef ik geen verschil tussen macaroni met soja of met gehakt.” Isa: “Soja is eigenlijk ook niet goed, daarvoor worden bomen gekapt.”

Eric: “Alles is vervuilend, als ik loop verslijt ik mijn schoenen.” Mirjam: “We kunnen nu eenmaal niet in ons eentje de wereld redden, daar hebben we ook anderen voor nodig.” Isa: “Maar als iedereen zo denkt, gebeurt er niks.” Mirjam: “We doen wat we kunnen. Dus gaan we volgende week met de boot naar Engeland op vakantie, niet met het vliegtuig. En onze kleding kopen we tweedehands. Ik zou er persoonlijk last van krijgen als ik mijn eigen verantwoordelijkheid niet neem. Maar ik vind wel dat onze volksvertegenwoordigers duurzaam wonen en consumeren moeten stimuleren.” ●

